

Selvitys Kiteen terveysaseman lääkäriresurssista (toukokuu 2022)

Tämä selvitys on laadittu yhdessä Kiteen terveysaseman ylilääkäri Riitta Myyryn kanssa.

Nykytilanne

Kiteen terveysaseman lääkäreiden virkapohja on yhteensä 9 (1 ylilääkäriin virka ja 8 terveyskeskuslääkäriin virkaa). Toukokuussa 2022 viikon 20 tilanne on kuvattu alla kuvassa 1. Tilanne on heikentynyt alkuvuoteen ja maaliskuun 2022 tilanteeseen nähden, yksi vakinaisista viranhaltijoista on irtisanoutunut maaliskuussa.

Kiteen terveysaseman lääkäriresurssi viikolla 20/2022

Kiteen terveysaseman lääkärit (lkm) 22.5.2022 (viikon 20 tilanteen mukaan)

Terveysasema	Virkapohjia	Vakinaiset viranhaltijat työssä	Määräaikaiset viranhaltijat (LL)	Määräaikaiset viranhaltijat (LK)	Ostopalvelulääkärit (LL)	Ostopalvelulääkärit (LK)	Ostopalvelulääkärit (etä)	Lääkäreitä työssä yhteensä	Viranhaltijoita poissa *)	Täyttämättömiä virkoja
Kitee	9	2	3	0	0	0	2	7	2	5

Kiteen terveysaseman lääkäreiden kokoaikainen työpanos (FTE) 22.5.2022 (viikon 20 tilanteen mukaan)

Terveysasema	Virkapohjia	Vakinaiset viranhaltijat *)	Määräaikaiset viranhaltijat (LL **)	Määräaikaiset viranhaltijat (LK)	Ostopalvelulääkärit (LL)	Ostopalvelulääkärit (LK)	Ostopalvelulääkärit (etä)	Yhteensä (FTE)	FTE % osuus viroista	Resurssivaje
Kitee	9	1,5	1,2	0	0	0	1,8	4,5	50,0	4,5

*) viikolla 20 kaksi lyhytaikaista vakinaisen viranhaltijan poissaoloa

**) yhden määräaikaisen viranhaltijan työpanos (40 % työaika eli 0,4 FTE) kohdentuu täysin etänä

Kuva 1.

Ajankohtaisesti vakinaisia viranhaltijoita on yhteensä neljä, joista kaksi tekee täysiaikaista (100 %) työaika ja toinen heistä on yleislääketieteen erikoislääkäri. Lisäksi vakinaisia viranhaltijoita on kaksi (sisätautien erikoislääkäri ja lastentautien erikoislääkäri), jotka molemmat tekevät 50 % työaika. Heidän molempien työpanoksensa kohdentuu täysin oman erikoisalan sektorille (sisätautilääkärillä diabetestyyöhön ja lastenlääkärillä lastenneuvolatyyöhön sekä lasten sairauksien hoitoon). Määräaikaisia viranhaltijoita on kaksi, joista molemmat tekevät 40 % työaika ja toisen työpanos toteutuu täysin etätöyönä. Lisäksi eläkkeellä oleva yleislääkäri on tehnyt keskimäärin 1–2 työpäivää viikossa erikseen sopien määräaikaisesti. Ylilääkärillä on useita terveysasemia johdettavanaan eikä hän osallistu kliiniseen työhön terveysasemalla.

Tosiasiallisesti viikolla 20 käytössä on ollut noin 4,5 kokoaikaisen lääkärin kliinisen työn työpanos, jonka on tuottanut yhteensä 7 eri lääkäriä. Työpanos vastaa 50 % terveysaseman virkapohjasta kokoaikaiseksi muutettuna. Paikalla terveysasemalla lähityössä on ollut käytössä ainoastaan 2,3 kokoaikaisen lääkärin työpanos, jota on heikentänyt kyseisellä viikolla kahden vakinaisen lääkärin lyhytaikainen poissaolo (vastaten tavanomaisesti 1,5 kokoaikaisen lääkärin työpanosta) eli normaalitilanteessa käytössä olisi yhteensä 3,8 kokoaikaisen lääkärin työpanos. Yleislääkärin työtä on tuotettu tämän lisäksi 2,2 kokoaikaisen lääkärin työpanoksen verran etätyönä (pääosin ostopalveluna).

Paikalla olevaa yleislääkärin työpanosta kohdentuu vastaanoton lisäksi osin myös terveyskeskussairaalaan, kotihoitoon ja asumisyksiköihin sekä äitiysneuvolaan.

Yhteenvedona Kiteellä huomattava osa lääkäreistä tekee osa-aikaista työaika, jolloin kokoaikaiseksi muutettuna työpanos jää vähäisemmäksi. Lisäksi asemalla työskentelee muiden kuin yleislääketieteen erikoisalan erikoislääkäreitä, joiden työpanos ei kohdennu kokonaisvaltaisesti yleislääkärin työtehtäviin vaan omaan erikoisalaan liittyvään työhön.

Asumispalveluyksiköiden lääkäripalvelut

Siun sotessa asumispalveluyksiköiden lääkäripalvelut on tuotettu pääasiallisesti terveysasemien toimesta. Koronapandemian alkuaikana asumispalveluyksiköissä vierailuja vähennettiin valtakunnallisen suosituksen mukaisesti voimakkaasti, näin on tapahtunut myös Kiteellä. Tämä johti asumispalveluyksiköissä käyntien loppumiseen lähes kokonaan. Sittemmin ohjeistuksia valtakunnallisesti on muutettu, mutta lääkäriresurssin vajauksen vuoksi säännöllisiin lähikiertoihin ei ole voitu palata.

Kiteellä asumispalveluyksiköihin on järjestetty säännöllisiä puhelinkiertoja. Lisäksi Kiteen terveysaseman välittömässä läheisyydessä oleviin yksiköihin on lääkäri tehnyt akuuttiasioissa tarpeen mukaisia käyntejä terveysasemalta. Sekä ensihoito että asumisyksiköiden henkilöstö konsultoivat terveysasemaa aktiivisesti asumisyksiköiden asukkaiden asioissa. Lisäksi ns. hoivakotikonsultteja ja yhteispäivystystä konsultoidaan asumisyksiköistä. Etänä hoidettavassa olevat asiat hoidetaan etäyhteyksin, lääkärin tutkimusta vaativat potilaat on pääasiallisesti kutsuttu terveysasemalle. Ei-kiireelliset asiat on pyritty hoitamaan etäyhteyksin mahdollisuuksien mukaan.

Siun sote on laatinut erillisen työohjeen ikäihmisten asumispalveluyksiköiden lääkäripalveluiden järjestämisestä (hyväksytty 21.12.2021). Ohjeen mukaan fyysisiä käyntejä tulisi toteuttaa toimintayksikön asukkaana tarpeen mukaan (kuitenkin vähintään kerran vuodessa). Kiteellä tämä ei todennäköisesti kuitenkaan ole kaikin osin toteutunut alueen asumisyksiköissä.

23.5.22

[Työohje: Ikäihmisten asumispalveluyksiköiden lääkäripalveluiden järjestäminen Siun Sotessa](#)

Lääkäriseura Duodecimin hyvää ympärivuorokautista hoitoa koskevan Käypä hoito – suosituksen mukaan ympärivuorokautisessa hoidossa hyvä käytäntö on se, että lääkäri käy yksiköissä sovituin väliajoin. Tällöin asiakkaiden terveydentila ja hoidon tarve voidaan arvioida ja toteuttaa tarkoituksenmukainen hoito, mukaan lukien lääkehoidon säännöllinen arviointi.

[Hyvä ympärivuorokautinen hoito \(kaypahoito.fi\)](#)

Tulevaisuuden näkymät

Kiteen terveysaseman lääkäritilanne on ajankohtaisesti haastava. Tosiasiallisesti paikalla tiimissä työskentelevä lääkärijoukko on pieni ja resurssivajaus merkittävä. Lisäksi osa vakinaisten muiden kuin yleislääketieteen erikoislääkäreiden työpanoksesta kohdentuu täysin sektorityöhön.

Lääkäripalvelua on ostettu Kiteelle ja ostopalvelun määrä on lisääntynyt aiempaan nähden. Tällä hetkellä terveysasemalle paikan päälle lähityöhön on ollut vaikea saada lääkäriä edes ostopalvelun kautta. Pääasialliset palveluntuottajien ostopalvelutarjoukset koskevat yleislääkärin etätyötä, jota ostetaan myös ajankohtaisesti Kiteelle. Tarve ensisijaisesti olisi kuitenkin lääkärielle paikan päälle, koska etäyhteyksin ei kuitenkaan voida hoitaa kaikkia asioita.

Tulevan kesän 2022 ajalle Kiteen terveysasemalle on sovitusti tulossa yksi yleislääkäri ja kolme lääketieteen kandidaattia (kaksi 5. vuosikurssin opiskelijaa ja yksi 4. vuosikurssin opiskelija) tilapäisesti lääkärin tehtäviin. Pidempikestoisesti rekrytointiyksikön kanssa lääkärirekrytinnissa pyritään hyödyntämään mm. hyviä kokemuksia terveyskeskuslääkäri 2.0-mallista. Pitkäkestoisia rekrytointeja ei kuitenkaan ole varmistettu toistaiseksi.

Asumispalveluyksiköiden lääkäripalveluiden järjestämisen toteuttamistapaa olisi suositeltavaa tarkastella koko Siun soten tasolla riittävän ja asianmukaisen palvelun varmistamiseksi.

Joensuussa, 23.5.2022

Mikael Ripatti

Palvelupäällikkö, avoterveydenhuollon ylilääkäri

puh. 013 330 9556

mikael.ripatti@siunsote.fi

Terveysasema, yhteiset
Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä
Tikkamäentie 16
80210 Joensuu